

BOLETÍN EPIDEMIOLÓXICO SEMANAL DE GALICIA

VOLUME III / NÚM. 11
SEMANAS 13-14-15/1988
(27 de marzo ó 16 de abril)

CONSELLERÍA DE SANIDADE
Dirección Xeral de Saúde Pública

20 DE XUÑO DE 1988

PROGRAMA GALEGO DE VACINACIÓNS

LIMIAR

En 1988 as enfermidades inmunoprevenibles continúan constituíndo un importante problema de saúde pública non só no noso país, senón tamén en Europa. Esta situación ten levado á O.M.S., en decembro de 1984, na reunión de Karlovy-Vary (Checoslovaquia), a definir políticas específicas de actuación para a Rexión no marco xeral da Estratexia de Saúde Para Todos no Ano 2000.

As ditas políticas en materia de vacinacións definíronse en obxectivos a curto, medio e longo prazo, sendo estes últimos a supresión dos casos autóctonos de Xarampón, Poliomielite, Tetano neonatorum, Rubéola conxénita e Difteria.

En Galicia, desde principios dos anos oitenta, vense executando o Programa Continuado de Vacinacións, que supuxo un paso adiante respecto ás antigas Campañas, na medida que se mellorou a accesibilidade da poboación ó sistema, asegurando, polo tanto, unha maior cobertura.

Consonte coas recomendacións emanadas da Conferencia Europea, o PROGRAMA GALEGO DE VACINACIÓNS ten por obxecto o concreta-las liñas básicas de actuación no próximo trienio e dotar ó sistema de infraestructura necesaria para acadar los obxectivos fixados.

Obxectivos a curto e medio prazo en Galicia

Poliomielite

Para 1990: Garantir que se vacinen con *catro doses* polo menos o 90% dos menores de 2 anos.

Difteria

Para 1990: Garantir que se vacinen con *catro doses* o 95% dos menores de 2 anos.

Tétano

Para 1988: Garanti-la cobertura con *catro doses* alomenos o 90% dos menores de 2 anos.

Para 1989: Acadar polo menos unha cobertura vacinal do 90% en *embarazadas*, en previsión do tetano neonatorum.

Para 1990: Garanti-la vacinación con *catro doses* de polo menos o 95% dos menores de 2 anos.

Xarampón

Para 1988: Asegura-la vacinación con *triple vírica* cando menos no 95% dos menores de 2 anos.

Xeneralización da vacinación con *triple vírica* nos *recoñecementos escolares* en alumnos de *primeiro curso* non vacinados previamente.

Para 1990: Mante-las taxas de cobertura con *triple vírica* por riba do 95% nos menores de 2 anos.

Garanti-las vacinacións con *triple vírica* cando menos no 95% dos *escolares* de *primeiro curso* non vacinados previamente.

Rubéola

Para 1988: Garanti-la vacinación con *triple vírica* de alomenos o 95% dos menores de 2 anos.

Asegura-la vacinación con *monovalente* anti-rubéola polo menos no 90% das *nenas* de 11 anos.

Xeneralización da vacinación con *triple vírica* ós alumnos de *primeiro curso* previamente non vacinados.

Para 1990: Mante-las taxas de cobertura con vacina *triple vírica* por riba do 95% en menores de 2 anos.

Acadar unha cobertura de polo menos o 95% con *monovalente* antirrubéola en *nenas* de 11 anos.

Garantir unha cobertura con *triple vírica* de alomenos o 95% dos *escolares* de *primeiro curso* previamente non vacinados.

Principios xerais das Prácticas de Vacinación

Recollendo a filosofía da O.M.S. en políticas de vacinación fórmulanse os seguintes principios xerais que guiarán as actividades do Programa:

—*Acerca-los servicios de vacunación á poboación*, non entorpecendo o seu desexo ou demanda dunha organización rixida en horarios ou periodicidade.

—*O lugar de vacunación* ten que estar rodeado dun ambiente cálido e afectuoso, que mitigue o medo dos nenos.

—*Así mesmo, as súas condicións hixiénico-sanitarias* teñen que estar á altura da actividade preventiva á que está destinado.

—A vacinación é un momento idóneo para as actividades da *Educación para a Saúde*, aclarando as dúbidas presentadas e incidindo, en todo caso, nos aspectos positivos da vacinación.

—É conveniente tender a *reduci-la lista das «contraindicacións»* seguindo as recomendacións recollidas no «manual de vacinacións»:

—*A conservación das vacinas* e as técnicas de aplicación das mesmas realizaranse correctamente. A normativa ó respecto inclúese no dito «MANUAL».

Modo de solicita-las vacinas

---

1. Puntos de Vacinación:

O responsable do Punto de Vacinación solicitará á Delegación Provincial corres-

pondente, o número de doses das mesmas que considere necesario, tendendo progresivamente a facer previsións trimestrais. A dita solicitude poderase facer telefonicamente ou utilizando o impreso que se lle facilita para o efecto (anexo I).

2. Consulta privada:

A Delegación Provincial da Consellería facilitará ó facultativo privado que o solicite as doses de vacina necesarias para satisfacer a súa demanda, remitíndolle, coa vacina o material impreso necesario para o correcto funcionamento do Programa (anexo 4), adquirindo o solicitante o compromiso de cubrilo e enviálo.

Distribución das vacinas (rede de frío)

1. A nivel provincial:

Os lotes de vacinas chegan dos laboratorios fabricantes por transporte aéreo ou terrestre e provistos de controladores de temperatura soportada. Nas Delegacións Provinciais almacénanse en cámaras frigoríficas dotadas de sistemas de *registro continuo de temperatura*, así como *grupos electróxenos* auxiliares automáticos.

2. Transporte ós Concellos:

En cada Delegación Provincial haberá un *vehículo acondicionado* para o transporte das vacinas que as distribuirá ós puntos de vacinación en cada Concello de acordo cos pedidos trimestrais, e envasadas en *caixas isotérmicas* provistas de *tarxeta de control de temperatura*.

O conductor do citado vehículo recollerá periodicamente as doses de vacina non administrada por caducidade ou inutilización.

3. Almacenaxe nos puntos de vacinación:

En cada punto de vacinación estable instalárase un frigorífico para *uso exclusivo do Programa*. Estará dotado de *termómetro de máxima e mínima temperatura e*

acumuladores de frío (criostatos), que deberán instalarse no departamento conxelador co fin de que as faltas de fluído eléctrico non alteren a temperatura interna do aparello. Co mesmo fin a neveira leva no interior, no espazo máis baixo, unhas *botellas* de material plástico que se deberán manter cheas de auga (co aparello frigorífico enviarase un Manual de instrucións par o efecto).

No caso de que se realicen vacinacións esporádicas fóra dos puntos de vacinación (Escolas, parroquias alonxadas...) o transporte das vacinas farase por medio de *neveiras portátiles* que se subministrarán cos correspondentes criostatos.

Deste xeito garantiranse as perfectas condicións inmunoxénicas das vacinas que se vaian administrar e permite gracias ós controladores de temperatura, vixiar e detectar calquera alteración na cadea de frío.

Rexistros

1. A nivel central:

Con periodicidade quincenal recolleanse os listados de recién nacidos e o seu enderezo do Laboratorio de Detección Precoz de Metabolopatías e enviaranse á Dirección de Saúde de cada Delegación Provincial.

2. A nivel provincial:

No momento de recibilo listado abriase unha FICHA INFORMÁTICA por cada neno, e enviarase ós pais unha carta xuntando o calendario vacinal, indicando a data da primeira vacinación e a importancia de utiliza-la *Cartilla de Saúde Infantil*.

Periodicamente a Dirección de Saúde remitirá ó responsable de cada punto de vacinación o listado de nacidos no Concello no que estea situado.

3. A nivel local:

Previa á vacinación, o responsable do punto de vacinación formulará á nai de cada neno unha serie de preguntas dirixi-

ESTADO DAS ENFERMIDADES DE DECLARACI

SEMANAS 13-14-15/1988 DO

COMARCAS	BRUCELOSE (023)		DISENTERIA BAC.(SHIXELOSE) (004)		ESCARLATINA (034)		FEBRE TIFOIDEA EPARATIFOIDEA (002.2)		GONOCOCIA (URETRITE GONOCOCICA) (098.0)		GRIPE (487)		HEPATITE VIRICA (070)		INFECCION MENINGOCOCICA (036)		NEUMONIAS (480-486)		P
	1988		1988		1988		1988		1988		1988		1988		1988		1988		
	Casos	Acumul.	Casos	Acumul.	Casos	Acumul.	Casos	Acumul.	Casos	Acumul.	Casos	Acumul.	Casos	Acumul.	Casos	Acumul.	Casos	Acumul.	
1 CEDEIRA									8	12	75					1	9		
2 ORTIGUEIRA									2	10	272		8					6	
3 NARÓN										85	504	3	11			3	21		
4 AS PONTES									2	171	1.253		11		1	1			
5 FERROL						3			19		2.267		16						
6 FENE									1	3	68	398	2			1	8		
7 PONTEDEUME						1			6	162	899		7			2	21		
8 CEE									2	389	1.987					10	67		
9 VIMIANZO									2	19	119	1	5	1	1		1		
10 PONTECESO									7	202	2.824					2	42		
11 CARBALLO						3			2	16	162	1.143		1	2	1	19		
12 ARTEIXO									1	4			2	2					
13 A CORUÑA			2		14				8		5.404		47	2	5		35		
14 CULLEREDO-O BURGO							3	2	13	52	589	3	6			7	55		
15 OLEIROS						5			2	89	493		2		1	1	6		
16 BETANZOS						1			4	24	250	2.259		1	2	7	31		
17 SANTA COMBA									11	59	417					6	42		
18 NEGREIRA									2	98	676						102		
19 ORDES						1			7	44	464	2.298		1			19	84	
20 CURTIS-TEIXEIRO										93	386					3	10		
21 SANTIAGO		2				1			4	19	721	3.974		20		23	145		
22 MELIDE									1	16	78								
23 MUROS										85	780		2	2		1	5		
24 NOIA						35			1	3	118	1.048		2	1	10	35		
25 PADRON								1	3	12	183	1.093		4		11	46		
26 BOIRO										136	614					5	29		
27 RIBEIRA										104	400		2						
28 A ESTRADA									2	3	136	900	1	10	1		7		
29 LALIN						1			4	15	489	3.004	3	4		27	111		
30 VILAGARCIA DE AROUSA			6						1	29	260	1.576	7	12	1		12		
31 CALDAS DE REIS									5	26	304					2	26		
32 VILANOVA DE AROUSA									1	188	744	3	3			1	4		
33 CAMBADOS									1	286	1.098	1	3		3	2	19		
34 O GROVE							2		2	85	338					1	9		
35 SANXENXO						1			3	1	3	112	435		4	4	1	13	
36 PONTEVEDRA								3	5	17	802	5.643	3	24	3	16	57		
37 FORCAREI										32	203					2	14		
38 MARIN						4				67	899	3	12			1	7		
39 CANGAS										184	837	1	1			3	21		
40 REDONDELA						1				132	252	2	66		1		4		
41 VIGO			44		30			6	3	43	576	11.865	2	178		3	22		
42 VAL MIÑOR-PANXON							1	1		2	98	852		5		3	21		
43 PORRIÑO								1	2	3	149	771	1	7		1	9		
44 PONTEAREAS									1	8	87	742		8		1	4		
45 A CAÑIZA									3	111	847					1	3		
46 A GUARDA									1	8	63	468	4	5		2	9		
47 TUI							1	2	4	204	1.447	1	3		1	2	16		
48 SALVATERRA DE MIÑO										64	356				6				
49 VIVEIRO									6	147	763	2	5						
50 CERVO-BURELA						3			2	7	167	665		3		4	19		
51 MONDOÑEDO		2								61	824						7		
52 RIBADEO					1	1			2	2	93	568				6	25		
53 VILALBA		1				1			1	7	54	187				8	44		
54 MEIRA						2			2	10	219	778		1		10	44		
55 FONSAGRADA									3	82	264		1			9	41		
56 GUITIRIZ									2	3	93	238							
57 RABADE		1							2	92	581					4	16		
58 LUGO		5				3			3	17	153	1.030		4		4	3	27	
59 CASTROVERDE									6	36	278		1			2	7		
60 PALAS DE REI									2	6	30					7	10		
61 MONTERROSO										24	141					8	42		
62 SARRIA		1							5	244	1.016					9	30		
63 BECERREÁ									2	10	300	1.424		1		1	4	22	
64 CHANTADA									2	6	432	1.627	1	8		26	141		
65 MONFORTE DE LEMOS		3							3	19	134	3	10			2	16		
66 QUIROGA									3	13	190						2		
67 O BARCO		7				1			4	33	419	2.240	2	8		4	15		
68 O CARBALLIÑO		2				1			1	10	337	1.838	2	15		5	27		
69 RIBADAVIA									1	15	219	1.377	1	7		6	42		
70 OURENSE						4		3	4	11	210	1.153	1	10	1	7	35	160	
71 MACEDA									4	94	586		2			6	46		
72 CASTRO-CALDELAS		1							2	5	98	377		1		1	7		
73 A POBRA DE TRIVES		1							5	74	354		3	4		2	18		
74 VIANA DO BOLO		1	3						1	6	72	386		7		10	44		
75 CELANOVA									2	8	194	717		1		5	19		
76 ALLARIZ									2	16	66	301		1		1	6		
77 BANDE							1	1	13	21	81	634				2	3		
78 XINZO DE LIMIA		1						1	7	43	197	1.003	3	3	1	1	18		
79 VERÍN		1							3	30	87	420	2	4		3	22		
80 A GUDIÑA		5							2	47	261						1		

DECLARACIÓN OBRIGATORIA

DECLARACIÓN OBRIGATORIA. SITUACIÓN COMARCAL

27 DE MARZO Ó 16 DE ABRIL

MOTIVOS (072)	PROCESOS DIARREICOS OUTROS (006-009)		RUBEOLA (056)		REUMATISMO CARDIO-VASCULAR (290-392)		XARAMPÓN (055)		SIFILE PRIMARIA-SECUNDARIA (091-092)		TOS FERINA (033)		TUBERCULOSE RESPIRATORIA (010-012)		VARICELA (052)		PROCESOS RESPIRATORIOS (I.R.A.) (460-466)		INTOXICACIONES ALIMENTARIAS (003 e 005)		OUTRAS E. D. O.	
	1988	1988	1988	1988	1988	1988	1988	1988	1988	1988	1988	1988	1988	1988	1988	1988	1988	1988	1988	1988		
		10	32																			
	1		53		1				3					1	1	4	29	12	597		1	
	1	13	40												1	7	70	388				
	2	25	315		1	1			2							3	257	2.118				
	31		432			1			2					1		14		3.857				
	1	12	60		1	4			2					1	4	47	83	448				
	6	25	126			5			3		1			2	1	90	310	1.351		1		
	4	48	264		1	2								2		198	419	1.830				
	1	5	22			1					1			2	11	4	7	17	39			
		18	95								1			2	4	7	309	2.447				
		8	74											1	8	17	174	145	1.461			
		29	215								2	2		1	2	1	6	195	1.323			
	14	5	821			19			3	1	8		1	6	25	156		9.605		4		
2	6	28	81						2				1	1	31	102	183	1.732		1		
		14	65			4			1				2	3	6	12	120	837				
1	1	83	377		1	5			3		1			3	1	9	578	3.512				
1	1	25	125												10	18	116	934				
		9	18												25	67	84	529				
2	11	12	135			3		1	9		1	3		11	57	459	2.147					
3	3	3	23												8	44	286					
	11	83	509			3			3		2	1	1	1	37	224	821	5.525				
			1												1	2	110	815				
	2	24	124			2								2	5	7	235	922				
	1	23	119												13	63	304	1.870				
	10	29	159			3		1	16					2	28	77	125	596				
		31	167					4	4					1	1	3	85	544		20		
		3	13										2	4	1	13	3	14				
		45	301											1	45	379	263	1.534				
1	8	33	180			13					2		6	12	20	266	745	5.418				
1	14	56	523		1	9	1	3		2	2		3	9	10	66	644	6.451				
		3	59					5							2	41	28	335		2		
		66	435											5	11	90	298	1.284				
	1	20	121		2	4			1		1	2	2	3	10	70	232	1.038				
	2	35	117													150	863					
2	14	16	35						1					1	2	57	48	264				
4	20	227	1.402			6	6	8		3	1	2		14	80	331	1.695	11.632		2		
	1	2	16													36	202					
	2	11	53			1								2	6	47	99	595		6		
	6	8	76											2		245	1.251					
	2	20	109			1		1			1	1		1	6	20	166	1.085				
9	75	53	2.333			15		18	1	7	1	17		4	2	35	17	173	1.134	17.985		
	1	58	243			2							22		3	1	41	309	1.948			
3	113	24	122											1		21	169	806				
3	11	35	225		2	12	3	13		1					9	195	1.398		1	10		
1	3	5	69											1	2	14	29	225	1.058			
3	11	18	153			3				1						18	67	707				
	7	36	249					3	3					2	3	5	267	1.640				
51	321	24	179						1						15	127	730					
	1	36	208											1	2	9	206	1.182				
3	9	12	66											2	11	84	444	2.373				
		2	33						1					1	1		82	907				
	2	13	86		1										3	6	241	1.184				
	1	15	40		2						1		46		4	5	12	159	652			
		25	91					1		1	1			3	8	24	289	1.559				
	1	7	66					1	1	1				1	1	4	151	588				
	1	6	23											2	1	3	21	123				
	1	11	37			1									2	28	85	456				
	2	13	99		2	6		1	1	2		17		1	5	24	161	347	2.440	5	6	
1	2	5	16					2	5						1	1	30	100				
		4	6						2						1		96	808				
		5	18			1									4	5	61	115	651			
2	3	22	113											1	2	10	15	474	2.420		16	
	3	34	168		1	2			1					1	26	75	426	2.117			1	
		45	229							1						1	564	2.213				
	5	11	28			1									7	326	1.343					
	1	1	10			1							2		2	3	32	157				
	1	7	174											2	3	24	1.009	6.945				
	1	133	541						1		1			10	10	27	884	4.500				
	2	13	99			1	6		1						14	248	1.956					
2	7	49	196		1	5	1		1		4		3	8	14	37	764	4.338				
2	2	5	56		1	5			1		1			4	1	4	196	1.428				
1	1	5	27												1	1	184	656				
	1	5	22												2	2	104	707				
		3	27												1		266	1.396				
1	2	27	131					1	2					1	3	16	351	1.603				
		5	13			1	1		1		1				1	1	121	453				
	3	20	80						4						1	27	134	829		2	2	
		27	108			1								1	2	11	140	1.035				
3	12	35	142								2			1	2	4	163	1.735				
		2	7														51	380				

das a detectar algunha posible contraindicación da vacina (anexo 2). No caso de dúbida sobre a dita posibilidade, marcarase o recadro correspondente no formulario, asinarase e entregaráselle á nai para que acuda á consulta do médico ou pediatra quen será o que tome a última decisión.

Unha vez administrada a dose vacinal o responsable do punto de vacinación rexistrará os datos:

—Na CARTILLA DE SAÚDE INFANTIL, do/a neno/a (anexo 3).

—Na FICHA DE RELACIÓN NOMINAL (anexo 4), documento autocopiativo.

O orixinal se remitirá mensualmente á Delegación Provincial correspondente.

No nivel provincial, cos datos obtidos na FICHA RELACIÓN NOMINAL (anexo 4), cubriranse as FICHAS INFORMÁTICAS individuais. Periodicamente a Sección de Epidemioloxía da Delegación Provincial remitiralle ó responsable do

punto de vacinación un listado de nenos e nenas que, segundo o rexistro informático, presenten notorias deficiencias no cumprimento do calendario vacinal.

Avaliación

Levarase a cabo anualmente a tres niveis: Local, Provincial e Central, utilizando tres indicadores principais:

—*Taxa de cobertura:*

Doses administradas / doses teóricas que se tiñan que administrar.

—*Taxa de utilización das vacinas:*

Doses administradas / doses solicitadas.

—*Taxa de vacunados con series programadas:*

Nenos vacunados coas doses programadas / nenos en idade de vacinación.

Paralelamente continuarase e extremarase a Vixiancia Epidemiolóxica das enfermidades obxecto do Programa.

ANEXO 1

		CONSELLERÍA DE SANIDADE DIRECCIÓN XERAL DE SAÚDE PÚBLICA PROGRAMA DE VACINACIÓNS		• Provincia: _____ • Concello: _____ • Punto de vacinación: _____					
SOLICITUDE DE SUMINISTRO TRIMESTRAL DE VACINAS E MATERIAL DE INMUNIZACIÓN									
									OUTRAS VACINAS
	POLIO	D.T.P.	D.T.	TRIPLE VIRICA	XARAMPÓN	RUBEOLA	PAROTIDITE	TETANO	
N.º DE DOSES SOLICITADAS									
NECESIDADES DE AGULLAS ☐ XERINGAS ☐									
<small>* Marque con x si que precisa</small>									
Sinatura: O Responsable do Punto de vacinación Data: / /									

Premios

- Premio «Caixa de Aforros de Galicia» para traballos sobre «Estudio médico-xeográfico e epidemiolóxico dun partido xudicial de calquera das catro provincias galegas, agás Noia, A Estrada, Vilagarcía de Arousa, Carballo, A Coruña, Zas, Coreubión e Santiago de Compostela».
Información: Real Academia de Medicina e Ciruxía de Galicia. Durán Loriga, s/n. A Coruña. Telf.: 224940.
Envío de traballos ata o 1 de outubro.

Cursos

- Curso Intensivo de Demografía Sanitaria.
Madrid, 20-24 de xuño (Grupo A) e 27 de xuño-1 de xullo (Grupo B).
Información: ADEPS. Medicina Preventiva-Area de Salud, 4.ª N. Hospital Universitario de San Carlos - 28040 Madrid - Telf. 2437504.
- II Curso Internacional de Promoción de la Salud en el Sur de Europa y Area Mediterránea: Políticas Saludables en el Ámbito Local. Curso anual EASP-OMS.
Granada, 20 de xuño-1 de xullo.
Información: Escuela Andaluza de Salud Pública.
Avda. del Sur, 11 - Granada - Telf. 280766.
- Curso ICT - Area de Salud sobre Funciones de Gestión. Barcelona - Madrid, 27 de xuño - 16 de decembro.
Información: ICT - Hospital. Tuset 19-6.º - 2.ª
08006 - Barcelona. Telf. 93-2013366.

Outros

- X Xogos Mundiais da Medicina.
Lyon (Francia), 19 ó 25 de xuño.
Información: A. Gil Pasaje de Sta. Rita, 4-2.º D.
08035 Benidorm (Alicante).

Cursos

- IV Conferencia Internacional sobre Sistemas Científicos en el Cuidado de la Salud. Lyon - Francia, 4 - 8 de xullo.
Información: Jean Riondet, G.S. Sante, Bât 101, Lyon I, 43 Bd. du 11 Novembre 1918. F-69622. Villeurbanne Cedex France. Telf. 3372407093.

Subscripción e envío gratuito. Solicitudes: Dirección Xeral de Saúde Pública. Consellería de Sanidade.
San Caetano, Bloque 2-2.º. 15704 - SANTIAGO DE COMPOSTELA. A CORUÑA.

CONSELLERÍA DE SANIDADE
Dirección Xeral de Saúde Pública